

OBSAH

KAPITOLA 1. Rod bratří Jelínků, Jana, Josefa a Viléma (z nichž nejmladší Vilém je otcem hereček Marie Spurné, Hany Vojtové, Terezie Brzkové a Otýlie Beníškové). Zet Vilémův Jiljí Krämer, herec Stavovského divadla. Činnost bratří Jelínků u soudobých divadelních společností. R. 1861 Krämer zakládá svou vlastní společnost a zaměstnává u ní svého zetě Viléma Jelínka. Situace kulturního života šedesátých let	7
KAPITOLA 2. Krämerova společnost v soudobém divadelnictví. Vilém Jelínek s chotí Annou na zkušené u Walburga a Szeninga. Anna Jelínková hraje Desdemonu a Markétku. R. 1866 zřizuje svou společnost Jan Jelínek. Svědectví spisovatele B. Havlasy. Vilém Jelínek u společnosti Kramelovy a Zöllnerovy. R. 1871 umírá Krämer a Vilém Jelínek dědí po něm koncesi. Jeho herecká výchova dvou synů a čtyř dcer	25
KAPITOLA 3. Nivelizace venkovského divadelnictví v sedmdesátých letech. R. 1882 smrt Jana Jelínka. Historie společnosti Josefa Jelínka. Začátky společnosti Viléma Jelínka, její ansámbl a repertoár. Sňatek V. Spurného s Marií Jelínkovou. Spurný u Budíla v Plzni 1890 a s chotí Marií u podniku V. Hübnera 1893–1894	34
KAPITOLA 4. V. Spurný jako umělecký vedoucí Jelínkovy společnosti. R. 1888 k ní přistupuje Josef Brzek a ožení se s Jelínkovou dcerou Terezií. Hana Jelínková odchází od otcovy společnosti k řediteli Frýdovi 1895 a k městskému divadlu v Plzni 1898–1902. Manželé Brzkovi u K. Kaňkovského (1895–1898), J. Drobného (1898–1901), u Zöllnerů (1901–1906), u Východočeské společnosti (1906–1907). Terezie Brzková o své divadelní práci	46
KAPITOLA 5. Manželé Spurní u společnosti Choděrovy na Moravě 1898–1900. Hana Jelínková tamtéž 1900–1901, v pražské Uranii 1901, v Plzni 1901–1902, ve Švandově divadle 1902. Marie Spurná s chotěm v Pištěkově divadle 1900–1902. Smrt Viléma Jelínka 1902. Společnost Jelínkovu vede dále syn František, druhý syn Max střídá zaměstnání u bratra a cizích společností. Otýlie Jelínková přijímá angažmá u Pištěkova divadla 1902	61

- KAPITOLA 6. Situace brněnského Národního divadla r. 1902, kdy ředitel Lacina získal do ansámblu Hanu a Otýlii Jelínkovy. Repertoár obou sester. V září 1903 pohostinské vystoupení Otýlie Jelínkové v Národním divadle v Praze v Králi Harlekýnovi. Ohlas v tisku. Basista Karel Beniško v brněnské opeře. Hana Jelínková se r. 1903 vdává za brněnského tragéda Aloise Vojtu Jurného. R. 1905 svatba Otýlie Jelínkové s K. Beníškem. Téhož roku odcházejí manželé Vojtovi do Prahy. Ohlas veřejných událostí v Brně za ředitelství A. Frýdy. R. 1906 vystoupili manželé Beníškovi na angažmá v Plzni. Hilarovo hodnocení Otýlie Beníškové . . . 70
- KAPITOLA 7. Umělecké osudy divadla Uranie, působící manželů Spurných. Svědectví o Marii Spurné. Drobné role. Výkon v Paličově dceři. Manželé Vojtovi ve Švandově divadle od r. 1905. R. 1906 dvě vystoupení A. Vojty Jurného na angažmá v Národním divadle. Kritika jeho výkonu. Sebevražda A. Vojty Jurného 17. října 1906. Poslední velká role Hany Vojtové ve Švandově divadle 1907 v Gazdině robě. Její odchod do Brna. Vrcholná léta. Královna ve Falkenštejnovi, paní Warrenová, Nora. Hilarova kritická oslava Hany Vojtové . . . 88
- KAPITOLA 8. Poslední léta strýce Josefa Jelínka. Jeho smrt r. 1909. Osudy jeho dcery Jetý, venkovské herečky. Obraz soudobého kočovného divadelnictví . . . 102
- KAPITOLA 9. Manželé Beníškovi v Plzni 1906–1907. Vítězství Karla Beníška v opeře Psohlavci. Odchod manželů do Prahy. Zrození Vinohradského divadla. V zahajovacím představení hraje Beníšková titulní roli ve Vrchlického Godivě. Smrt matky Jelínkové. Dvě léta tvorby O. Beníškové v uměleckém programu Vinohradského divadla 1907–1909. Ohlas v kulturních kruzích. Konflikt Karla Beníška s vedením divadla. Návrat manželů do Plzně . . 108
- KAPITOLA 10. Terezie Brzková v popředí plzeňského ženského ansámblu od r. 1907. V Godivě za přítomnosti Vrchlického. V Heddě Gablerové. Brzek v Maskách. Beníšková zahajuje činnost 1909 v Ofélii. Obě sestry v Hippodamii a v Giocondě. Spolupráce Budilova s Jiráskem. Poslední fáze Budilova ředitelství. B. Polan o Brzkové 1912 . . . 118
- KAPITOLA 11. Záhadná smrt Marie Spurné 17. srpna 1911 131
- KAPITOLA 12. Brzková a Beníšková v novém kursu plzeňského divadla za ředitelství K. Veverky. Beníšková jako Isolda. Zájezd činohry do pražské Uranie r. 1913. Beniško zpívá v Národním divadle dona Josého. Kvapil režisruje v Plzni Valdštejna. Evropská situace před první světovou válkou . . . 134

- KAPITOLA 13. Hana Vojtová r. 1909 u Východočeské společnosti za ředitelství Frýdova, 1912 v Brně, 1914 v Plzni. Tam hraje r. 1915 v Ibsenovi pod pohostinským režírováním Vojanovým. Od roku 1916 v městském divadle na Kladně. Životní a tvůrčí drama H. Vojtové 144
- KAPITOLA 14. Od r. 1914 do 1919 T. Brzková v Praze členkou Národního divadla. Její postavení v repertoáru. Josef Brzek v pražských divadlech. Jeho smrt v dubnu 1917. Brzková na zájezdu s činohrou Národního divadla na italskou frontu. Seznámení s Václavem Zejfertem, sňatek, odchod z Národního divadla 151
- KAPITOLA 15. Plzeňské divadlo za války 1914–1918, s činností O. Beníškové. Její pohostinské vystoupení v Národním divadle v březnu 1916 v Rozkošné příhodě. Karel Beníško se vzdává operní kariéry a zakládá nakladatelství. Vlasta Jelínková v Plzni. Změny v plzeňském divadelnictví po válce. Období Fišerovo a Jeřábkovy. Beníšková ve hrách Čapkových. R. 1923 Beníšková na zájezdu s plzeňskou činohrou ve Vinohradském divadle. Nové momenty ve vedení plzeňského divadla. Polanova kritika 157
- KAPITOLA 16. Terezie Zejfertová-Brzková hraje od r. 1919 na českém venkově, nyní v divadelní společnosti svého chotě. R. 1927 se vrací do plzeňského divadla, řízeného opět K. Veverkou. Dva režisérské podniky Jana Bora. Beníšková dovršuje 20 let na plzeňské scéně. Hospodářské obtíže divadla. T. Zejfertová-Brzková slaví 40. výročí divadelní činnosti 172
- KAPITOLA 17. R. 1931 po smrti M. Hübnerové se jedná o angažování Beníškové do Národního divadla. V Plzni novým ředitelem Ota Zítek. Beníšková v titulní roli Brucknerovy Alžběty Anglické. R. 1932 odchází Beníšková z Plzně. Zhodnocení jejího díla. Poslední fáze životního utrpení Hany Vojtové. Její smrt 2. června 1933. Smrt jejích bratrů, Františka (1934) a Maxe (1937). R. 1936 zemřel V. Spurný 181
- KAPITOLA 18. Politická situace před druhou světovou válkou. T. Zejfertová-Brzková v titulní roli bojující Čapkovy Matky na plzeňské scéně. V dramatizaci Babičky. V prosinci 1938 zemřel V. Zejfert. V únoru 1939 se Brzková loučí s plzeňským divadlem. Ocenění jejich zásluh 190
- KAPITOLA 19. Obraz slovenského divadelnictví 1932–1938, kdy působí u Slovenského národního divadla Beníšková, zprvu se svým synem Karlem a snachou S. Amortovou. Spolupráce s reží-

sérem Viktorem Šulcem. Na začátku jejího bratislavského působení Konrádova Kvočna, na konci Čapkova Matka. Protektorátní zaměstnání O. Beníškové u pražských divadel (v Komorním, v Akropolis, ve Vinohradském, v Uranii). Syn Karel s manželkou v koncentračním táboře. Otec Karel Beniško zemřel v prosinci 1943 . . 196

KAPITOLA 20. Obroda hereckého umění T. Brzkové ve filmu. Dva vrcholy jejího filmového projevu: Babička a Barbora Hlavsová. Od r. 1943 série nových výkonů T. Brzkové na scéně Národního divadla, hlavně v Maryši za režie Aleše Podhorského a nově Jindřicha Honzla. R. 1955 jmenována zasloužilou umělkyní. Smrt T. Brzkové v Praze 19. listopadu 1966 204

KAPITOLA 21. Činnost O. Beníškové spolu se synem Karlem a snachou S. Amortovou v Činohře 5. května. Od r. 1948 v Burianově divadle. Zapojení O. Beníškové do aktuálně politického divadelnictví Burianova. Výrazné výkony v Hikmetově Písní o turecké zemi a v Tylových Krvavých křtinách předcházejí jmenování O. Beníškové národní umělkyní, R. 1953 znovu v Matce. V Gorského Vasse Železnovové. Smrt E. F. Buriana 1959. Rozloučení O. Beníškové s divadlem 210

KAPITOLA 22. Místo čtyř sester v divadelnictví jejich doby 220

Poznámky 226

Literatura 234